

331.45/46:
69(497.11)
(0945)

3. sab.

in.

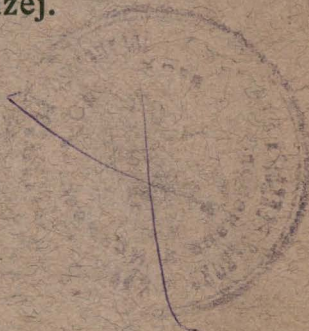
OSNOVA ZAKONA

od

o gradnji i namještaju zgrada (po
paviljonskom sistemu) za bos. herc.
zemaljski muzej

i

Obrazloženje osnove zakona o
gradnji i namještaju zgrada (po
paviljonskom sistemu) za bos. herc.
zemaljski muzej.

Додатно у нови инвентар бр. 1902
1 јануара 1942 год.

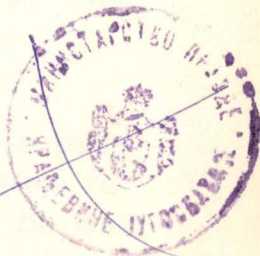
Београд.
Broj 22 pres. sab.
III.

OSNOVA ZAKONA

od
o gradnji i namještaju zgrada (po
paviljonskom sistemu) za bos. herc.
zemaljski muzej

i

Образложење основе закона о
градњи и намјештају зграда (по
павилјонском систему) за бос. херц.
земалјски музеј.

191?

37465

Osnova zakona

od
o gradnji i namještaju zgrada (po
paviljonskom sistemu) za bosan.-
herc. zemaljski muzej.

Sa privolom sabora Bosne I Her-
cegovine naregujem:

§ 1.

Gradnja i namještaj zgrada po
paviljonskom sistemu za bos.-herc.
zemaljski muzej naknadno se odo-
brava.

§ 2.

U tu svrhu dozvoljava se iznos
od 2,000.000 K, pa se ovlašćuje ze-
maljska vlada radi nabave tih sre-

stava na izdavanje zemaljskog zajma, koji se ima sa najviše 5% i prosto od poreza ukamaćivati, a najdulje za 80 godina otplatiti.

§ 3.

Ovaj zakon stupa u krijepost danom proglašenja.

Obrazloženje

osnove zakona o gradnji i namještau zgrada (po paviljonskom sistemu) za bos.-herc. zem. muzej.

Prije svega primjećuje se, da je upitna novogradnja već dovršena, pošto je izvršenje iste zaključeno još prije stupanja u krjepost ustavnih uredaba za Bosnu i Hercegovinu, te gradnja već godine 1908. otpočeta. Troškovi te gradnje nisu dosad uvršteni u državni proračun, jer nebi mogli imati pokrića u okviru istoga, nego su namireni iz blagajničkih halih putem kontokorenta. Da bi se tačnost blagajne uspostavila i redoviti obračun u rečenu svrhu utrošenih iznosa, koji su do kraja juna

1912. iznašali okruglo 1,257.000 K, omogućio, imadu se sume, koje su upotrebljene u rečene svrhe, povratiti blagajničkim zalihama.

Zbog toga i podjedno i za pokriće izdataka, koji još nisu namireni, kao i za daljnje troškove za potpuno dovršenje kao i za namještaj tih zgrada, potrebno je iziskati za izdatak svih troškova za navedene svrhe ustavnu dozvolu tako, da se za nabavu dotične svote može podignuti zajam. U programu o investicijama unešeni su upitni izdaci samo u iznosu od 1,350.000 K, koji je iznos na osnovu godine 1907. sastavljenog proračuna uvršten. No izdaci će po najnovijem računu temeljem sadašnjeg stanja rada i dobava, koje su u toku, okruglo 2,000.000 K iznašati, što će se dalje dole bliže obrazložiti.

Upitna novogradnja nužna je bila, što se osjećalo već godinama, pošto

prostorije, u kojima je muzej uz su-razmjerno visoku kiriju smješten (1911. godine 19.854 K) nikako ne odgovaraju svrsi. Zbog čega je zemaljska vlada obzirom na to, što su kirije počele rasti, morala na to pomisliti, da muzej u sopstvenu, istome odgovarajuću zgradu smjesti, da budu ne samo skupocjene zbirke u vrijednosti od prilike 10 milijuna kruna, koje djelomično uživaju glas u cijelom svijetu, širim krugovima i znanstvenoj upotrebi pristupačnije nego da se i sačuvaju od štete i propasti.

Izvedenje toga plana nije išlo tako lako i nije se moglo brzo realizirati, pošto je zemaljska uprava morala dati prednost mnogo žurnijim zgradama, a pored toga i računati sa finansijskim stanjem zemlje.

Najprije se pomišljalo sagraditi muzej na obali Miljecke na gradilištu u površini od 3.600 m², nu ovaj pro-

jekat morao se je ubrzo napustiti, što se s jedne strane moralo računati sa budućnosti, jer ne bi ograničeno zemljište dozvoljavalo daljnji razvitak muzeja, s druge strane pak moralo se uzeti u obzir i proširenje grada, koje uzima pravac u ravnici prema zapadu.

S toga uzimajući sve to u obzir, sagrađen je novi muzej na erarnom zemljištu n površini od 26.000 m², koje zemljište leži zapadno od grada megju duhanskom tvornicom odnosno starim napuštenim grobljem i vojnim logorom, lijevo od ceste, koja vodi prema glavnom kolodvoru. No pri tome moralo se još neke parcele od privatnih vlasnika otkupiti odnosno mijenjati, pri čemu je morala zemaljska uprava znatno nadoplatiti.

Za gradnju izabran je paviljon sistem, što takav najbolje odgovara svrsi zemaljskog muzeja, omogućuje

sistematsku podjelu, zgodno smještenje i pristupanje pojedinim zbirkama, te u opće olaksava pregled svakome.

Po gragjevnom nacrtu, te po istome spadajućim troškovnicima, koje je c. i kr. zajedničko ministarstvo financija godine 1908. odobrilo, preliminirani su ovi iznosi:

1. Za gradnju pet paviljona i ulaznog trijema (Entreehalle) sa izgradnjom terasa, unutrašnjih i vanjskih nasada 1,212.000 K

2. za unutarnji namještaj i za troškove preseljavanja 132.000 „

3. za bogomilsko groblje 6.000 „

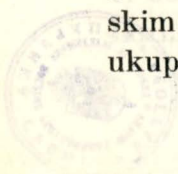
Svega 1.350.000 K

Ova svota neće nikako dostatna biti, pošto je ista sa jedne strane

kao što je već spomenuto — na osnovu računanja iz godine 1907. ustanovljena dočim iznaša povišenje cijena za gragjenje uslijed podignuća cijena gragjevnog materijala i radničke zarade od tada 40%, sa druge strane pak je kod tadašnjeg računanja troškova ustanovljen tako nedostatan iznos (132.000 K) za unutrašnji namještaj i za troškove preseljavanja, da bi se od toga jedva četvrti dio faktično nužnog namještaja mogao nabaviti, i što konačno nisu pojedine, kašnje kao nužne ukazane potrebe uzete u kalkulaciju, odnosno nisu uzete u obzir.

Po najnovijem računanju na osnovu sadašnjeg stanja rada iznosi potreba za gradnju pet paviljona i ulaznog trijema (Entrehalle) sa izgradnjom terasa, unutrašnjim i vanjskim nasadama, do dovršenja istih ukupno 1,561.000 K, u koje svrhe

je dosad ustanovljen bio iznos od 1,121.000 K.

Za unutarnji namještaj i troškove preseljenja bilo je u izgledu 132.000 kruna, jer se prvobitno računalo sa mogućnosti, da će se većim djelom dosadašnji namještaj (vitrine, ormani i t. d.) moći upotrebiti.

Pri potankom izvidu tih predmeta pokazalo se pak, da se od istih vrlo malo može što upotrebiti, pošto su oni djelimično dugom uporabom, jako trošni, djelimično su pak takove konstrukcije i tako primitivni, da apsolutno ne dolikuju novim prostorijama. Osim toga su i proizvodni troškovi za sve vrste namještaja u zadnjim godinama znatno poskočili. Za unutarnji namještaj pet paviljona nuždan je po novom proračunu i dobavljenim ofertama iznos od više nego 348.000 K.

Troškovi preseljavanja pak će iznosciti 5070 K.

Bogumilsko groblje pak, za koje je bilo predvigjeno 6000 K, staće faktično okruglo na 10.000 K.

Zatim podaju se još slijedeće potrebe, koje dosad posvema fale kod računanja troškova, i to:

Već sproveden otkup zemljišta odnosno kupnja ili izmjena pojedinih malih parcela od privatnih u svrhu arondiranja gradilišta, stalo je na 8415 K.

Za namještaj ureda, jedne knjižnice i jednog laboratorija pokazuje se potreba od 27.465 K.

Kad se zbroji sprijed obrazložene faktične potrebe i to za:

1. Zgrade i nasade	K 1,561.000.—
2. Unutarnji namještaj paviljona . . . „	348.102·56
3. Preseljavanje . . „	5.070.—
4. Bogumilsko groblje „	10.000.—
5. Otkup zemljišta „	8.415.—

6. Ured, knjižnica i
laboratorij 27.465 K
pokazuje se u svemu
potreba od 1,960.052.56
ili zaokruženo od 2,000.000 K
za ukupne gragjevine i namještajne
troškove zem. muzeja (uključivo iz-
nosa, koji su već izdati u konto ko-
rentu, te koji se imadu refundirati
blagajničkim zalihama). U svrhu na-
bave srestava ima se dakle podignuti
zajam od 2,000.000 K.

Gradnja će se dovršiti već ove
godine, te će se muzej takogjer ove
godine preseliti u nove prostorije.

Za pokriće godišnjih obroka općeg
zajma uvrstiti će se odgovarajući
iznos u zemaljski proračun.

Број 22 прес. саб.
III.

ОСНОВА ЗАКОНА

ОД
о градњи и намјештају зграда
(по павиљонском систему) за бос.
херц. земаљски музеј

И

Образложење основе закона о
градњи и намјештају зграда (по
павиљонском систему) за бос.
херц. земаљски музеј.

Број 22 прес. саб.
III.

ОСНОВА ЗАКОНА

од
о градњи и намјештају зграда
(по павиљонском систему) за бос.
херц. земаљски музеј

и

Образложење основе закона о
градњи и намјештају зграда (по
павиљонском систему) за бос.
херц. земаљски музеј.

1904. 4. 27. 105

Основа закона

од
о градњи и намјештају зграда
(по павиљонском систему) за бос.
херц. земаљски музеј.

Са приволом сабора Босне и Хер-
цеговине наређујем:

§ 1.

Градња и намјештај зграда по
павиљонском систему за бос.-херц.
земаљски музеј накнадно се одо-
брава.

§ 2.

У ту сврху дозвољава се износ
од К 2,000.000.— па се овлашћује
земаљска влада ради набаве тих

срестава на издавање земаљског
зајма, који се има са највише 5%
и просто од пореза укамаћивати, а
најдуље за 80 година отплатити.

§ 3.

Овај закон ступа у кријепост
даном проглашења.

Образложење

основе закона о градњи и намјештају зграда (по павиљонском систему) за бос.-херц. земаљски музеј.

Прије свега примјећује се, да је упитна новоградња већ довршена, пошто је извршење исте закључено још прије ступања у кријеност уставних уредаба за Босну и Херцеговину, те градња већ године 1908. отпочета. Трошкови те градње нису досад уврштени у државни прорачун, јер не би могли имати покрића у оквиру истога, него су намирени из благајничких залиха путем контокорента. Да би се тачност благајне

успоставила и редовити обрачун у речену сврху утрошених износа, који су до краја јуна 1912. изна-
шали округло К 1,257.000.— омо-
гућио, имаду се суме, које су упо-
требљене у речене сврхе, повратити
благајничким залихама.

Због тога и подједно и за по-
криће издатака, који још нису на-
мирени, као и за даљње трошкове
за потпуно довршење као и за на-
мјештај тих зграда, потребито је
изискати за издатак свих трошкова
за наведене сврхе уставну дозволу
тако, да се за набаву дотичне своте
може подигнути зајам. У програму
о инвестицијама унешени су упитни
издаци само у износу од К 1,350.000,
који је износ на основу године 1907.
састављеног прорачуна уврштен. Но
издаци ће по најновијем рачуну те-
мељем садашњег стања рада и доба-
ва, које су току, округло К 2,000.000

изнашати, што ће се даље доље ближе образложити.

Упитна новоградња нужна је била, што се осјећало већ годинама, пошто просторије, у којима је музеј уз суразмјерно високу кирију смјештен (1911. године K 19.854.—) никако не одговарају сврси. Због чега је земаљска влада обзиром на то, што су кирије почеле расти, морала на то промислити, да музеј у сопствену, истоме одговарајућу зграду смјести, да буду не само скупопцјене збирке у вриједности од прилике 10 милијуна круна, које дјеломично уживају глас у цијелом свијету, ширим круговима и знанственој употреби приступачније него да се и сачувају од штете и пропасти.

Изведење тога плана није ишло тако лако и није се могло брзо реализирати, пошто је земаљска

управа морала дати предност много журнијим зградама, а поред тога и рачунати са финансионалним стањем земље.

Наприје се помишљало саградити музеј на обали Миљацке на градилишту у површини од 3.600 m^2 , ну овај пројекат морао се је убрзо напустити, што се сједне стране морало рачунати са будућности, јер не би ограничено земљиште дозвољавало даљњи развитак музеја, с друге стране пак морало се узети у обзир и проширење града, које узима правац у равници прама западу.

С тога узимајући све то у обзир, саграђен је нови музеј на ерарном земљишту у површини од 26.000 m^2 , које земљиште лежи западно од града мођу духанском творницом односно старим напуштеним гробљем и војним логором, лијево од

цесте, која води према главном колодвору. Но при томе морало се још неке парцеле од приватних власника откупити односно мијенати, при чему је морала земаљска управа знатно надоплатити.

За градњу изабран је павиљон систем, што такав најбоље одговара сврси земаљског музеја, омогућује систематску подјелу, згодно смјештење и приступање појединим збиркама, те у опће олакшава преглед свакоме.

По грађевном нацрту, те по исто-ме спадајућим трошковницама, које је ц. и кр. заједничко министарство финансија године 1908. одобрило, прелиминирани су ови износи:

1. За градњу пет павиљона и улазног тријема (Entreehalle) са изградњом тераса, унутрашњих и вањских насада . . . К 1,212.000.—

2. За унутарњи на-
мјештај и за трошкове
пресељавања К 132.000.—

3. За богомилско
гробље „ 6.000.—

Свега К 1,350.000.—

Ова свота неће никако dostatна бити, пошто је иста са једне стране — као што је већ споменуто — на основу рачунања из године 1907. установљена дочим изнаша повишење цијена за грађење улијед подигнуће цијена грађевног материјала и радничке зараде од тада 40%, са друге стране пак је код тадашњег рачунања трошкова установљен тако недостатан износ (132.000 К) за унутрашњи намјештај и за трошкове пресељавања, да би се од тога једва четврти дио фактично нужног намјештаја могао набавити, и што коначно нису поједине, кашње као нужне указане потребе узете у кал-

кулацију, односно нису узете у обзир.

По најновијем рачунању на основу садашњег стања рада износи потреба за градњу пет павиљона и улазног тријема (Entreehalle) са изградњом тераса, унутрашњим и вањским насадама, до довршења истих укупно 1,561.000 K у које сврхе је досад установљен био износ од 1,121.000 K.

За унутарњи намјештај и трошкове пресељења било је у изгледу 132.000 K, јер се првобитно рачунало са могућности, да ће се већим дјелом досадашњи намјештај (витрине, ормани и т. д.) моћи употребити.

При потанком извиду тих предмета показало се пак, да се од истих врло мало може што употребити, пошто су они дјеломично дугом упорабом, јако трошни, дјеломично

су пак такве конструкције и тако примитивни, да апсолутно не доликују новим просторијама. Осим тога су и производни трошкови за све врсте намјештаја у задњим годинама знатно поскочили. За унутарњи намјештај пет павиљона нуждан је по новом прорачуну и добављеним офертама износ од више него 348.000 К.

Трошкови пресељавања пак ће износити 5.070 К.

Богумилско гробље пак, за које је било предвиђено 6.000 К, стаће фактично округло на 10.000 К

Затим подају се још слиједеће потребе, које досад посвема фале код рачунања трошкова, и то:

Већ спроведен откуп земљишта односно купња или измјена појединих малих парцела од приватних у сврху арондирања градилишта, стало је на 8.415 К.

За намјештај уреда, једне књижнице и једног лабораторија показује се потреба од 27.465 К.

Кад се зброји сприједо образложене фактичне потребе и то за:

1. Зграде и насаде . К 1,561.000.—

2. Унутарњи намјештај павиљона . „ 348.102.56

3. Пресељавање . . „ 5.070.—

4. Богомилско гробље „ 10.000.—

5. Откуп земљишта „ 8.415.—

6. Уред, књижница и лабораториј . . „ 27.465.—

показује се у свему
потреба од . . . „ 1,960.052.52

или заокружено од „ 2,000.000.—

за укупне грађевне и
намјоштајне трошкове зем. музеја
(укључиво износа,
који су већ издати
у конто коренту,

те који се имаду рефундирати благајничким залихама). У сврху набаве срестава има се дакле подигнути зајам од . К 2,000.000.—

Градња ће се довршити већ ове године, те ће се музеј такођер ове године преселити у нове просторије.

За покриће годишњих obroka општег зајма уврстити ће се одговарајући износ у земаљски прорачун.

